

Univerzitet u Novom Sadu,
Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata¹
Klinički centar Vojvodine,
Klinika za ginekologiju i akušerstvo²

Stručni članak
Professional article
UDK 613.88-057.87:616.97/.98
DOI: 10.2298/MPNS1102084N

STEPEN INFORMISANOSTI O SEKSUALNO PRENOSIVIM INFEKCIJAMA U POPULACIJI STUDENTKINJA NOVOSADSKOG UNIVERZITETA

LEVEL OF KNOWLEDGE ABOUT SEXUALLY TRANSMITTED INFECTIONS IN THE POPULATION OF FEMALE STUDENTS AT THE UNIVERSITY OF NOVI SAD

Svetlana NIKOLIĆ¹ i Aleksandra KAPAMADŽIJA²

Sažetak – Seksualno prenosive infekcije spadaju u najčešće infektivne bolesti koje se s najvećom stopom incidencije javljaju u populaciji mladih, na početku reproduktivnog perioda. Cilj ovog rada je bio da se utvrdi stepen informisanosti studentkinja Novosadskog univerziteta o spomenutim infekcijama, njihovim manifestacijama, metodama zaštite, kao i potencijalnim sekvelama po reproduktivno zdravlje. Najveći broj ispitanih studentkinja upotrebu kondoma smatra najsigurnijim načinom zaštite od seksualno prenosivih bolesti (do 66,7%), dok je znatno manji broj onih koje su mišljenja da je u cilju sprečavanja ovih infekcija, pored upotrebe kondoma, izbegavanje većeg broja seksualnih partnera od izuzetnog značaja (do 38,8%). Nedovoljan stepen informisanosti utvrđen je i u pogledu manifestacija seksualno prenosivih infekcija, kao i njihovog uticaja na reproduktivno zdravlje. Rezultati istraživanja ne mogu se smatrati zadovoljavajućim i impliciraju potrebu za realizacijom edukativnih aktivnosti iz ove oblasti.

Ključne reči: Seksualno prenosive bolesti; Studenti; Žena; Reproductivna medicina; Znanje

Uvod

Seksualno prenosive infekcije (STI) predstavljaju oboljenja s izuzetno visokom stopom incidencije i prevalencije. Do danas je identifikovano više od 20 vrsta spomenutih infekcija s najvećom incidencijom u populaciji do 25 godina. Po istraživanju u SAD [1,2], dve trećine registrovanih slučajeva nalazi se u ovoj starosnoj grupi, a po podacima Nacionalnog centra za zdravstvenu statistiku SAD, u toku 2006. godine broj novootkrivenih slučajeva sifilisa iznosio je 36 935, za infekcije uzrokovane hlamidijom taj broj je 1 030 911, a za gonoreju 358 366 [3]. Takođe, treba imati u vidu da je reč o infekcijama koje mogu u velikoj meri da ugroze reproduktivno zdravlje i muškarca i žene. Po dostupnim podacima, u skandinavskim zemljama 90% slučajeva pelvične inflamatorne bolesti uzrokovano je *Chl. trachomatis*, od čega se u 20% slučajeva kao posledica javlja infertilitet [4]. Istraživanje sprovedeno u Beogradu, u Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta u periodu 1995–1997, na uzorku od 300 seksualno aktivnih adolescentkinja pruža podatak o učestalosti cervicitisa uzrokovanog *Chl. trachomatis* od 30,3% [5]. Poseban problem kada je reč o STI predstavlja nedovoljan stepen informisanosti o njihovom prenošenju i merama zaštite. Ukoliko se uzme u obzir činjenica da je prosečna starost prilikom stupanja u seksualne odnose sve niža, uz nedovoljan stepen saznanja o posledicama rane seksualne aktivnosti, ovo pitanje dobija svoj pun značaj. Po jednoj epidemiološkoj studiji rađenoj u Beogradu, dobijeni su podaci da je oko 40% tinejdžerki koje su zatražile pomoć u Gradskom zavodu za kožne i venerične bolesti prvi seksualni odnos imalo pre 16. godine, a obolele su u odnosu na kontrolnu grupu (koju su činile tinejdžerke

koje su se javile radi gljivičnih infekcija kože) imale veći broj seksualnih partnera, češće su praktikovale seksualne odnose neposredno po upoznavanju s partnerom i analne seksualne odnose, ređe su koristile kondom i češće su u anamnezi imale polne infekcije [6]. Po podacima epidemiološke studije rađene, takođe, na teritoriji Beograda na uzorku od 101 ispitanika koji su u dva ili više navrata lečeni od STI i kontrolne grupe koju su predstavljali oboleli od gljivičnih infekcija kože, faktori koji doprinose ponovnom obolevanju od STI su: niži stepen obrazovanja, ranije stupanje u seksualne odnose, veći broj seksualnih partnera, učestaliji seksualni odnosi, seksualni odnosi s osobama koje su imale veći broj seksualnih partnera, seksualni odnosi neposredno po upoznavanju partnera i ređa upotreba kondoma [7].

Ovi podaci jasno ukazuju na to da problem u vezi sa STI zahteva preduzimanje vrlo konkretnih mera u cilju njihovog suzbijanja i prevencije, kako na nacionalnom tako i na globalnom nivou.

Materijal i metode

Istraživanjem je obuhvaćen uzorak od 397 studentkinja Novosadskog univerziteta. Ispitane su studentkinje: Fakulteta tehničkih nauka (FTN), Prirodno-matematičkog (PMF), Ekonomskog, Pravnog, Filozofskog i Medicinskog fakulteta.

Istraživanje je sprovedeno u Zavodu za zdravstvenu zaštitu studenata od oktobra 2008. do februara 2009.

Za potrebe istraživanja konstruisan je upitnik. U skladu s ciljem istraživanja, postavljenim pitanjima nastojali smo da ispitamo stepen informisanosti o seksualno transmisivim infekcijama. Akcenat je prvenstveno stavljen na: metode zaštite od STI, principe lečenja, na

Skraćenice

STI	– seksualno prenosive infekcije
HPV	– humani papiloma virus
HSV	– herpes simpleks virus
OHKC	– oralna hormonska kontracepcija
COC	– <i>Combined oral contraceptives</i>
STI	– <i>Sexually transmitted infections</i>
FTN	– Fakultet tehničkih nauka
PMF	– Prirodno-matematički fakultet

elementarno poznavanje njihovih manifestacija i njihove potencijalne sekvele po reproduktivno zdravlje, kao i zastupljenost infekcija uzrokovanih hlamidijom, mikoplazmom, virusom herpesa, humanim papiloma virusom (HPV) u ispitanoj uzorku.

Metode statističke obrade podataka koje su primenjene jesu: χ^2 test, mere centralne tendencije (aritmetička sredina).

Rezultati

Kao što je naglašeno u prethodnom delu teksta, cilj istraživanja je bio da se utvrdi stepen informisanosti studentkinja Novosadskog univerziteta o seksualno prenosivim infekcijama, prvenstveno njihovim manifestacijama, merama zaštite, sekvelama, principima lečenja, ali i učestalosti pojedinih STI u ispitanoj uzorku. U tu svrhu sačinjeni upitnik je obuhvatio pitanja na koja su studentkinje odgovarale izborom jednog ili više ponuđenih odgovora.

S obzirom na to da STI mogu rezultirati brojnim posledicama po reproduktivno zdravlje, ispitano je u kolikoj su meri studentkinje upoznate s nekim od njih.

Prva tvrdnja u ovom segmentu upitnika odnosila se na povezanost STI i infertiliteta. Ispitan je stepen saglasnosti sa spomenutom tvrdnjom (ponuđeni odgovori su bili tačno, netačno i ne znam), a dobijeni rezultati ukazuju na to da su studentkinje Medicinskog fakulteta u najvećem procentu (94%) upoznate s ovom potencijalnom sekvelom STI, dok su studentkinje Ekonomskog fakulteta u nešto manjem procentu (92,8%) tačno odgovorile na postavljeno pitanje. U ostalim grupama ispitanih studentkinja dobijen je ujednačen rezultat. Najniži stepen informisanosti po novom pitanju zabeležen je kod studentkinja PMF-a (74,6%), uz 22,7% studentkinja koje na postavljeno pitanje nisu znale odgovor (**Tabela 1**).

Dobijeni podaci podvrgnuti su putem χ^2 testa analizi statističke značajnosti uočenih razlika. Dobijene vrednosti ukazuju na statističku signifikantnost na nivou 0,05 i 0,1, to jest studentkinje medicine su pokazale znatno veći stepen informisanosti o ovom pitanju u odnosu na studentkinje ostalih fakulteta.

Povezanost infekcija izazvanih HPV i maligniteta grlića materice nije nepoznanica [8,9], te je u ovom delu upitnika ispitano u kolikoj su meri studentkinje upoznate s ovom činjenicom (**Tabela 2**).

Dobijeni rezultati ukazuju na to da 23,9% ispitanih studentkinja nije znalo odgovor na postavljeno pitanje, to jest između ponuđenih odgovora tačno, netačno i ne znam biraju poslednji. Netačan odgovor, da ne postoji spomenuta korelacija između HPV infekci-

Tabela 1. Pojedine STI mogu uzrokovati neplodnost*Table 1. Some sexually transmitted infections can cause infertility*

Fakultet Faculty	Tačno Correct	%	Netačno Incorrect	%	Ne znam Do not know	%
FTN/ <i>Faculty of Technical Sciences</i>	62	88,6	0	0	8	11,4
Medicinski/ <i>Faculty of Medicine</i>	63	94	2	3	2	3
PMF/ <i>Faculty of Natural Sciences</i>	56	74,6	2	2,6	17	22,7
Ekonomski/ <i>Faculty of Economics</i>	64	92,8	0	0	5	7,2
Filozofski/ <i>Faculty of Philosophy</i>	54	88,5	0	0	7	11,5
Pravni/ <i>Faculty of Law</i>	48	87,2	0	0	7	12,8
Ukupno/ <i>Total</i>	347	87,4	4	1	46	11,6

Uočene razlike su testirane putem χ^2 testa i dobijena vrednost ukazuje na statističku značajnost utvrđenih razlika na nivou 0,05

The observed differences were analyzed by χ^2 test and the obtained value points to a statistical significance of the determined differences at the level of 0.05

Tabela 2. Povezanost pojedinih virusnih STI i maligniteta grlića materice*Table 2. Association between certain viral sexually transmitted infections and cervical malignancy*

Fakultet Faculty	Tačno Correct	%	Netačno Incorrect	%	Ne znam Do not know	%
Medicinski/ <i>Faculty of Medicine</i>	58	86,56	0	0	9	13,43
PMF/ <i>Faculty of Natural Sciences</i>	53	70,60	1	1,3	21	28
FTN/ <i>Faculty of Technical Sciences</i>	51	72,86	0	0	19	27,14
Pravni/ <i>Faculty of Law</i>	41	74,54	0	0	14	25,45
Ekonomski/ <i>Faculty of Economics</i>	57	82,60	3	4,35	9	13,04
Filozofski/ <i>Faculty of Philosophy</i>	37	60,65	1	1,64	23	37,70
Ukupno/ <i>Total</i>	297	74,81	5	1,26	95	23,90

Uočene razlike su testirane putem χ^2 testa i dobijena vrednost ukazuje na statističku značajnost utvrđenih razlika na nivou 0,05

The observed differences were analyzed by χ^2 test and the obtained value points to a statistical significance of the determined differences at the level of 0.05

ja i maligniteta grlića materice, dalo je 1,26% ispitanih studentkinja. Najveći stepen poznavanja ovog pitanja pokazale su studentkinje Medicinskog fakulteta (86,56%), dok je najniži u grupi studentkinja Filozofskog fakulteta (60,65%), među kojima je ujedno i najveći broj studentkinja koje na postavljeno pitanje nisu znale odgovor (37,7%).

Uočene razlike su testirane pomoću χ^2 testa, a dobijena vrednost ukazuje na statističku signifikantnost razlika na nivou 0,1, što ukazuje na to da su studentkinje Medicinskog fakulteta i u ovom pitanju pokazale znatno veći stepen informisanosti od ostalih.

Problem sa zaštitom od STI od izuzetnog je značaja, a naročito ukoliko se uzme u obzir činjenica da je jedan od vodećih uzroka izrazito visoke stope incidencije i prevalencije spomenutih infekcija upravo neinformisanost o ovom pitanju. Upravo iz spomenutih razloga, i ovo pitanje je uvršteno u upitnik, a studentkinje su imale mogućnost izbora jednog ili više ponuđenih odgovora, uz mogućnost da i same navedu metode koje smatraju najefikasnijim, a nisu bile zastupljene u upitniku.

Studentkinje svih fakulteta, s izuzetkom studentkinja Medicinskog fakulteta, upotrebu kondoma smatraju najsigurnijim načinom zaštite od STI. Procent ispitanih studentkinja koje prioritet daju ovoj metodi zaštite od spomenutih infekcija kreće se od

55,7% u grupi studentkinja FTN-a do 66,7% kod studentkinja Ekonomskog fakulteta. Ovu metodu zaštite kao najsigurniju navodi i 56,36% studentkinja Pravnog, 61,3% PMF-a, kao i 62,3% studentkinja Filozofskog fakulteta.

Za razliku od ostalih studentkinja koje najsigurnijim načinom zaštite od STI smatraju kondom, studentkinje medicine u znatno manjem procentu dele ovo mišljenje (37,3%). Po njihovom mišljenju, najsigurniji način zaštite od STI je, pored upotrebe kondoma, izbegavanje većeg broja seksualnih partnera (38,8%). Ovaj stav zastupa i 26,7% studentkinja PMF-a, 27,54% Ekonomskog, 28,6% studentkinja Filozofskog i 29% studentkinja Pravnog fakulteta.

Ispitane studentkinje u najmanjem broju su mišljenja da je oralna hormonska kontracepcija (OHKC) najsigurniji način zaštite od STI. Ovaj stav zastupa 5,7% studentkinja FTN-a, 3,3% studentkinja Filozofskog, 3% studentkinja Medicinskog, kao i 1,8% studentkinja Pravnog, 1,3% PMF-a i 1,45% studentkinja Ekonomskog fakulteta. Zanimljiv je podatak da „pilula” i kondom u kombinaciji, po mišljenju 10,45% studentkinja Medicinskog fakulteta, predstavljaju metod izbora u zaštiti od STI, dok je u ostalim grupama taj procenat niži (PMF – 6,6%, Ekonomski – 5,8%, FTN – 5,7%, Filozofski – 1,64% i Pravni – 3,6%).

„Pilula”, kondom i izbegavanje većeg broja seksualnih partnera u kombinaciji predstavljaju najsigurniji način zaštite od seksualno prenosivih infekcija po mišljenju 6% studentkinja Medicinskog, 3,6% studentkinja Pravnog, 2,9% studentkinja Ekonomskog, kao i 2,6% studentkinja PMF-a.

Dobijeni rezultati podvrgnuti su analizi statističke značajnosti putem χ^2 testa, a dobijena vrednost ukazuje na to da između ispitanih grupa studentkinja ne postoje statistički signifikantne razlike u stepenu informisanosti o metodama zaštite od STI.

Po podacima Svetske zdravstvene organizacije, STI zauzimaju jedno od vodećih mesta po stopi morbiditeta u populaciji do 25 godina, a kao jedan od razloga navodi se nedovoljna informisanost o putevima prenošenja i metodama zaštite od spomenutih infekcija. Pitanje o kome takođe ne postoji zadovoljavajući nivo informisanosti jeste da lečenje STI zahteva tretman oba partnera, što je i bio razlog da se i ovo pitanje uvrsti u upitnik.

Pitanje je imalo za cilj da utvrdi stepen slaganja s prethodno iznetom tvrdnjom, a ponuđeni odgovori su bili tačno, netačno i ne znam. Na osnovu analize odgovora na postavljeno pitanje uočava se da 5,8% ispitanih studentkinja nije znalo odgovor na postavljeno pitanje, dok je 12,34% dalo netačan odgovor. Studentkinje Medicinskog fakulteta dale su najveći procenat tačnih odgovora (94%), zatim studentkinje Filozofskog (87%) i FTN-a (84,28%). Najmanji broj tačnih odgovora dobijen je od studentkinja PMF-a (74,7%), a u ovoj grupi je i najveći procenat studentkinja koje nisu znale odgovor na postavljeno pitanje (8%).

Dobijeni rezultati analizirani su putem χ^2 testa i ne ukazuju na statističku signifikantnost uočenih razlika, to jest studentkinje Medicinskog fakulteta

nisu pokazale veći stepen informisanosti u odnosu na studentkinje ostalih fakulteta.

Kada je reč o STI, poznato je da klinička slika ne mora uvek biti izražena i karakteristična, što je razlog nepravovremenog obraćanja ginekologu. Upravo je stoga ispitano mišljenje studentkinja i u vezi s ovom činjenicom. Na tvrdnju da STI uvek daju izražene simptome studentkinje su odgovarale izborom jednog od ponuđenih odgovora: tačno, netačno i ne znam (Tabela 3).

Tabela 3. STI uvek daju izražene simptome

Table 3. Sexually transmitted infections are always symptomatic

Fakultet Faculty	Tačno Correct	%	Netačno Incorrect	%	Ne znam Do not know	%
Medicinski/Faculty of Medicine	5	7,46	54	80,60	8	11,94
PMF/Faculty of Natural Sciences	9	12	45	60	21	28
Filozofski/Faculty of Philosophy	3	4,90	49	80,32	9	14,75
Pravni/Faculty of Law	4	7,27	44	80	7	12,72
Ekonomski/Faculty of Economics	9	13,04	51	73,91	9	3,04
FTN/Faculty of Technical Sciences	12	17,14	48	68,57	10	14,28
Ukupno/Total	43	10,83	292	73,55	65	6,37

Uočene razlike su testirane putem χ^2 testa i dobijena vrednost ukazuje na statističku značajnost utvrđenih razlika na nivou 0,1

The observed differences were analyzed by χ^2 test and the obtained value points to a statistical significance of the determined differences at the level of 0.05

Na osnovu analize dobijenih rezultata uočava se da su i na ovom pitanju studentkinje Medicinskog fakulteta dale najveći broj tačnih odgovora (80,6%), ali i da je u grupi studentkinja Pravnog i Filozofskog fakulteta dobijen vrlo sličan skor (80% i 80,32%). Najmanji broj tačnih odgovora dobijen je od studentkinja PMF-a (60%), uz najveći procenat studentkinja koje na postavljeno pitanje nisu znale odgovor (28%). Najmanji broj netačnih odgovora dobijen je od studentkinja Filozofskog fakulteta (4,9%), dok je taj procenat najveći u grupi studentkinja FTN-a (17,14%). Takođe se uočava da se ukupan broj studentkinja koje nisu informisane, to jest nisu adekvatno informisane o ovom pitanju od 27,2% ne može smatrati zadovoljavajućim podatkom.

Na osnovu analize dobijenih rezultata i primene χ^2 testa dobijena vrednost ukazuje na statističku signifikantnost uočenih razlika na nivou 0,10.

U upitnik je takođe uvršteno i pitanje koje je imalo za cilj da utvrdi koliki je procenat ispitanih studentkinja lečen od pojedinih STI, i to infekcija hlamidijom, kao i infekcija uzrokovanih mikoplazmom i ureaplazmom, virusom herpesa, HPV i infekcija čiji je uzročnik *Trichomonas vaginalis*. Pored nabrojanih infekcija studentkinje su imale mogućnost da navedu i ostale STI od kojih su eventualno lečene.

Od ukupnog broja ispitanih studentkinja, od infekcija hlamidijom lečeno ih je 18 (4,53%). Po dostupnim izvorima podataka, infekcije uzrokovane hlamidijom javljaju se kod 4–12% seksualno aktivnih žena, dok je u populaciji adolescenata taj procenat znatno veći [2]. Studija rađena u Beogradu 1995–1997. na uzorku od 300 adolescentkinja, navodi podatak o oko 30,3% cervicitisa uzrokovanih hlamidijom [5].

Od infekcija uzrokovanih mikoplazmom i ureaplazmom lečen je 1% ispitanih studentkinja. Po dostupnim podacima, infekcije mikoplazmom mogu se dokazati kod 17% seksualno aktivnih žena, dok je u slučaju ureaplazme taj procenat znatno veći (76%) [2].

Infekcije uzrokovane herpes simpleks virusom (HSV) nisu zabeležene na ispitanom uzorku, iako u dostupnoj medicinskoj dokumentaciji ginekološke studije Zavoda za zdravstvenu zaštitu studenata postoje podaci o postojanju spomenutih infekcija u studentskoj populaciji.

Da je lečeno od infekcija čiji je uzročnik *Trichomonas vaginalis* navodi podatak 1% ispitanih studentkinja.

Kada su u pitanju infekcije uzrokovane HPV, dostupni podaci ukazuju na to da čak 80–100% seksualno aktivnih devojaka dolazi u kontakt sa spomenutim virusom, a da se infekcija razvija u proseku u 30% slučajeva [2]. U ispitanom uzorku 3% studentkinja je navelo podatak da je lečeno od genitalnih kondiloma.

Diskusija

Dobijeni rezultati potvrđuju u više navrata spomenutu činjenicu da je jedan od najznačajnijih razloga za izrazito visoku stopu incidencije i prevalencije STI upravo neadekvatan stepen informisanosti o njima, prvenstveno kad je reč o metodama zaštite. Takođe je dokazan nedovoljan stepen informisanosti i o potencijalnim sekvelama spomenutih infekcija, kao i njihovim manifestacijama, to jest obaveznog prisustva izraženih simptoma.

Najveći broj ispitanih studentkinja upotrebu kondoma smatra najsigurnijim načinom zaštite od STI (do

66,7%), dok je znatno manji broj onih koje su mišljenja da je u cilju sprečavanja ovih infekcija, pored upotrebe kondoma, izbegavanje većeg broja seksualnih partnera od izuzetnog značaja (do 38,8%). Poređenja radi, rezultati istraživanja sprovedenog u dva navrata na zagrebačkom Univerzitetu 1997. i 2001. u posmatranom periodu beleže porast upotrebe kondoma u studentskoj populaciji, ali isto tako navode podatak o oko 40% studenata koji nisu koristili ovaj metod kontracepcije prilikom seksualnog odnosa [10]. Istraživanje sprovedeno u Velikoj Britaniji kojim je obuhvaćeno 967 ispitanika starosti 16–19 godina dalo je podatke da od 67,7% seksualno aktivnih devojaka 90,6% koristi neku od dostupnih metoda kontracepcije (najčešće kondom) [11].

Zaključak

Rezultati istraživanja ukazuju na nedovoljan stepen informisanosti studentkinja Novosadskog univerziteta o problemu sa seksualno prenosivim infekcijama. Studentkinje Medicinskog fakulteta su u odnosu na ostale pokazale znatno veći nivo znanja o ispitanom problemu, što predstavlja očekivan rezultat. Studentkinje Ekonomskog i Filozofskog fakulteta poseduju najniži stepen informisanosti o seksualno prenosivim infekcijama.

Dobijeni podaci predstavljaju smernice za planiranje zdravstveno-vaspitnih aktivnosti na ovom polju, koje bi omogućile podizanje stepena informisanosti o ovom pitanju na viši nivo, a samim tim i smanjivanje stope morbiditeta ove grupe infekcija, kao i njihovih konsekvencija.

Literatura

1. Ginekološka oboljenja [homepage on the Internet]. Beograd [updated 2008. September 28; cited 2008. October 26]. Available from: <http://www.ponude.biz./forum/index.php?topic=976.0>
2. Jovanović MK. Opšta bakteriologija. Beograd: Savremena administracija; 1999.
3. Center for Disease Control/ National Center for Health Statistics. Sexually transmitted diseases (STD). [updated 2009. Apr 02; cited 2009. May 23]. Available from: <http://www.cdc.gov/nchs/fats/ats/stds/htm>
4. Mastilović K, Suvačarev S. Chlamidia trachomatis i skor priraslica pacijentkinja sa vanmateričnom trudnoćom. Med Danas 2006;5(3-4):352-8.
5. Sedlecki K, Marković A, Marković M, Rajin G. Činioci rizika za nastanak hlamidijских infekcija genitalnih organa kod adolescentkinja. Srp Arh Celok Lek 2001;129(7-8):169-74.
6. Bjekić M, Vlajinac H, Šipetić S, Marinković J. Karakteristike seksualnog ponašanja tinejdžera u Beogradu. Med Pregl 2004;57(11-12):592-6.
7. Bjekić M, Vlajinac H, Šipetić S, Marinković J. Seksualno ponašanje i ponovno obolevanje od veneričnih bolesti. Acta Infectol Jugosl 2004;8(1-2):5-9.
8. Mandić A, Pantić V. Vakcina kao novi vid prevencije HPV infekcije prekanceroznih i kanceroznih lezija donjeg genitalnog trakta žene. Sremska Kamenica: Institut za onkologiju Vojvodine; 2007. str. 9-69.
9. Ljaljević J, ur. Klinička imunologija. 1th ed. Beograd: Evropski centar za mir i razvoj (ECPD); 2002.
10. Hirs-Hečej V, Stulhofer A. Condom use and its consistency among metropolitan students in Croatia; 1997-2001: has anything changed? J Coll Antropol 2006;30(Suppl 2):771-8.
11. Harden A, Ogden J. Sixteen to nineteen years olds' use of, and beliefs about contraceptive services. Br J Fam Plann 1999;24(4):141-4.

Summary

Introduction

The reason for extremely high incidence of sexually transmitted infections is the lack of necessary knowledge about the mode of transmission and protection measures. The aim of this study was to determine the level of knowledge about sexually transmitted infections in the population of female students of the University of Novi Sad.

Material and methods

The study included 397 female students at the University of Novi Sad from different faculties. A questionnaire was designed for the purpose of this research.

Results and discussion

Students from all faculties (55.7-66.7%), with the exception of the medical students, believe that the use of condoms is the safest way of protection from sexually transmitted infections. The medical students showed a different attitude and opinion on the use of con-

doms and avoidance of multiple sexual partners, which are important measures in the prevention of these diseases (38.8%). The fact that some sexually transmitted infections caused by viruses are associated with the malignancy of the cervix was recognized by 74.81% of students. The fact that the main therapeutic approach for treatment of sexually transmitted diseases is the simultaneous treatment of both partners was known by 81.86% of female students. As it is known, sexually transmitted infections may not always be symptomatic, which is an opinion held by 73.55% of students.

Conclusion

Results obtained in this study indicate the need for implementation of educational activities about sexually transmitted infections, which would enable the preservation and promotion of reproductive health of young people.

Key words: Sexually Transmitted Diseases; Students; Female; Reproductive Medicine; Knowledge

Rad je primljen 7. IX 2009.

Prihvaćen za štampu 15. XI 2010.

BIBLID.0025-8105:(2011):LXIV:1-2:84-88.